

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Václava Trajera a soudců Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse a Mgr. Ladislava Vaško ve věci

žalobkyně: **nezletilá D. H.**, narozená „X“,
bytem „X“,
zastoupená zákonným zástupcem T. H.,
bytem „X“,

proti
žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje, ekonomický odbor**,
sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem,
zastoupený advokátem JUDr. Danielem Volákem,
sídlem Jiráskova 413, 436 01 Litvínov,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 2. 2016, č.j. 5867/EK/2014-2, JID: 22085/2016/KUUK,

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje, ekonomického odboru, ze dne 4. 2. 2016, č. j. 5867/EK/2014-2, JID: 22085/2016/KUUK, a platební výměr Magistrátu města Ústí nad Labem, finančního odboru, ze dne 14. 5. 2014, č. j. PKO/PV/2011/190303/14/13078, se **pro nezákonnost zrušují** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 3 000 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého zákonného zástupce domáhala zrušení rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje, ekonomického odboru, ze dne 4. 2. 2016, č. j. 5867/EK/2014-2, JID: 22085/2016/KUUK, kterým bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Ústí nad Labem, finančního odboru, (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 14. 5. 2014, č. j. PKO/PV/2011/190303/14/13078, kterým byl žalobkyni doměřen místní poplatek a zvýšení místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů za období 1. 1. 2011 do 30. 11. 2011 v celkové výši 1 374 Kč. Žalobkyně se současně domáhala přiznání náhrady nákladů řízení.

Žaloba

2. Žalobkyně namítala, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno po marném uplynutí lhůty pro vyměření daně. Trvala na tom, že dle § 148 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, (dále jen „daňový řád“) nelze daň stanovit po uplynutí lhůty pro stanovení daně, která činí 3 roky. Lhůta pro stanovení daně v daném případě dle žalobkyně začala běžet dnem, v němž se stala daň splatnou, aniž by zde byla povinnost podat řádné daňové tvrzení. Dle čl. 6 obecně závazné vyhlášky Statutárního města Ústí nad Labem č. 5/2010, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, byla dle žalobkyně daň splatná 30. 9. 2011. Bez dalšího by lhůta dle žalobkyně uplynula dne 29. 9. 2014. Z důvodu doručení oznámení rozhodnutí o stanovení daně vyhotoveného správním orgánem I. stupně došlo v souladu s § 148 odst. 2 písm. b) daňového řádu k prodloužení lhůty o 1 rok do 29. 9. 2015. Žalobou napadené rozhodnutí však bylo vydáno až 4. 2. 2016 a nabylo právní moci dne 23. 2. 2016. Žalobkyně trvala na tom, že v důsledku výše uvedeného došlo k vyměření daně až po marném uplynutí prekluzivní lhůty.
3. Dále žalobkyně namítala, že nebyla řádně seznámena v průběhu správního řízení s důkazním materiálem, na základě kterého žalovaný jako odvolací orgán rozhodoval. Poukázala na skutečnost, že žalovaný si v rámci odvolacího řízení od Magistrátu města Ústí nad Labem vyžádal přihlašovací lístek, na základě kterého bylo zřízeno trvalé bydliště pro žalobkyni, ovšem s touto skutečností žalobkyni neseznámil. O odvolání bylo rozhodnuto, aniž by žalobkyně byla seznámena s tímto důkazním prostředkem a měla možnost se k němu vyjádřit. V této skutečnosti spatřovala žalobkyně vadu řízení, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci.
4. Žalobkyně rovněž namítala, že sankce spočívající v navýšení poplatku na trojnásobek nebyla řádně odůvodněna. Uvedla, že navýšení poplatku je založeno na volném správním uvážení rozhodujícího orgánu, a poukázala na nutnost zachování principu rovnosti, zákazu diskriminace a nutnosti zachování lidské důstojnosti. Správní orgán je povinen v rozhodnutí uvést, jaká kritéria v rámci své úvahy použil, jaké důkazní prostředky si opatřil, jaké důkazy provedl a jak je hodnotil. Rozhodnutí o navýšení poplatku musí být z výše uvedených hledisek přezkoumatelné. Rozhodnutí správního orgánu I. stupně však neobsahovalo žádnou takovou úvahu, a je dle žalobkyně proto nepřezkoumatelné.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Vyjádření žalovaného k žalobě

5. Žalovaný k námitce uplynutí lhůty pro stanovení daně uvedl, že řízení ve věci vyměření poplatkové povinnosti žalobkyni za období leden až listopad roku 2011 bylo zahájeno správním orgánem I. stupně dne 23. 5. 2014, kdy byl žalobkyni doručen příslušný platební výměr ze dne 14. 5. 2014. Dle obecně závazné vyhlášky Statutárního města Ústí nad Labem č. 5/2010, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, ze dne 11. 11. 2010 bylo povinností žalobkyně zaplatit poplatek bez vyměření do 30. 9. 2011. Tímto datem dle žalovaného počala běžet lhůta pro vyměření poplatku. Bez dalšího by tato lhůta dle žalovaného uplynula dne 30. 9. 2014. S ohledem na tuto skutečnost byla dle žalovaného poplatková povinnost vyměřena před uplynutím prekluzivní lhůty.
6. Dále žalovaný trval na tom, že v rámci odvolacího řízení nedoplnil do předloženého odvolacího spisu žádné další nové listinné dokumenty a při svém rozhodování vycházel pouze z písemností poskytnutých správním orgánem I. stupně, neboť předložená příslušná část spisu obsahovala veškerou potřebnou dokumentaci. Proto nemusel žalovaný postupovat dle § 115 odst. 2 daňového řádu. Zdůraznil, že neshledal předložení přihlašovacího lístku k trvalému pobytu za podstatné, neboť při svém rozhodování vycházel z jednoznačných údajů získaných z informačního systému Ministerstva vnitra, o kterých neměl žádné pochybnosti. Žalovaný pouze ve svém rozhodnutí uvedl, že nahlédnout do přihlašovacího lístku je možné na ohlašovně evidence obyvatel. Tato věta byla pouze informativního charakteru, a žalovaný tak v rámci dobré veřejné správy chtěl žalobkyni ujasnit situaci kolem zřízení jejího trvalého pobytu na území Statutárního města Ústí nad Labem.
7. Žalovaný dále trval na tom, že navýšení poplatku na trojnásobek bylo ve správních rozhodnutích dostatečně odůvodněno, když v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí bylo výslovně uvedeno, že doba prodlení byla v trvání 957 dnů a vzhledem k době trvání protiprávního jednání se nejedná o neúměrný postih, přestože byl poplatek navýšen v maximální možné míře. Dále žalovaný uvedl, že nad rámec zákonných povinností v žalobou napadeném rozhodnutí poukázal na možnost prominutí předmětného poplatku k žádosti poplatníka.
8. Dále žalovaný poukázal na ustanovení § 898 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, (dále jen „občanský zákoník“), dle kterého je k právnímu jednání, které se týká jmění dítěte, které činí jeho jménem rodiče, vyžadován souhlas soudu, pokud se nejedná o běžné záležitosti nebo o záležitosti výjimečné, ale týkající se zanedbatelné majetkové hodnoty. Dle názoru žalovaného nelze podání žaloby v rámci správního soudnictví s ohledem na možné dopady do majetkové sféry nezletilé žalobkyně považovat za běžnou záležitost. V tomto směru odkázal na usnesení Ústavního soudu ze dne 3. 1. 2006, sp. zn. I. ÚS 307/04. S poukazem na § 898 odst. 3 občanského zákoníku pak namítl, že by se k právnímu jednání zákonného zástupce, který podal žalobu jménem žalobkyně bez souhlasu soudu, nemělo přihlížet.

Replika žalobkyně

9. Žalobkyně trvala na tom, že od svého narození se zdržovala na adrese „X“. Dále uvedla, že se s žalovaným shoduje v datu, ke kterému by uplynula prekluzivní lhůta k vyměření daně, tj. k 30. 9. 2014. Dle jejího názoru však k uvedenému datu k vyměření daně nedošlo. Žalobkyně trvala s odkazem na rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

soudu č. j. 9 Afs 86/2007-161 na tom, že nepostačovalo, aby k uvedenému datu byl doručen platební výměr, ale předmětný platební výměr musel v rámci prekluzivní lhůty nabýt právní moci. Žalobkyně uvedla, že žalobou napadené rozhodnutí nabylo právní moci až dne 23. 2. 2016, tedy po marném uplynutí prekluzivní lhůty.

10. Dále uvedla, že v žalobě nesprávně uvedla, že žalovaný v průběhu odvolacího řízení doplňoval podklady rozhodnutí, když správně mělo být uvedeno, že správní orgán I. stupně v průběhu odvolacího řízení doplňoval důkazní materiál. Dle žalobkyně bylo dále mimo jiné podstatné zabývat se otázkou, jak jí byl zaevidován trvalý pobyt, neboť odvolání směřovalo proti způsobu zřízení trvalého pobytu. Pokud správní orgány neměly k dispozici přihlašovací lístek, postupovaly v rozporu se zásadami daňového řízení, neboť se jednalo o nejdůležitější důkazní prostředek.
11. Žalobkyně rovněž uvedla, že výrok prvostupňového rozhodnutí měl řádně odůvodnit správní orgán I. stupně, a nikoli žalovaný. Doplnil-li chybějící odůvodnění až odvolací orgán, jednalo se dle žalobkyně o nepřipustný postup.

Duplika žalovaného

12. Na repliku žalobkyně reagoval žalovaný duplikou, ve které uvedl, že běžnou praxí správních orgánů zajišťujících agendu evidence obyvatel bylo, že nezletilé osoby neměly vlastní přihlašovací lístek, ale byly zapisovány do přihlašovacího lístku k trvalému pobytu svého zákonného zástupce (zpravidla matky). Tak tomu bylo i v případě trvalého pobytu žalobkyně, který byl evidován na základě přihlašovacího lístku její matky M. H., ke kterému došlo dne 15. 12. 2009. Žalovaný trval na tom, že není možné změnit trvalý pobyt nezletilého bez vědomí zákonného zástupce. Proto nemohl být měněn trvalý pobyt žalobkyně, aniž by o tom věděl alespoň jeden ze zákonných zástupců.

Posouzení věci soudem

13. O žalobě soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalobkyně i žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasili.
14. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu, nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
15. Primárně soud zdůrazňuje, že poukaz na ustanovení § 898 občanského zákoníku ze strany žalovaného je nemístný a soud považuje podanou žalobu za projednatelnou. Podání žaloby ve správním soudnictví v daném případě soud má za záležitost, kterou by bylo možné považovat za běžnou, a to s přihlédnutím k výši vyměřeného poplatku, který byl předmětem předcházejícího správního řízení, a ke skutečnosti, že mimo soudního poplatku Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

nehrozí žádné další významnější finanční náklady, které by žalobkyni mohly v souvislosti s projednáváním věci před soudem vzniknout, neboť z ustálené judikatury správních soudů vyplývá, že náhrada nákladů řízení správním orgánům ve správním soudnictví nebývá přiznávána. Nelze rovněž odhlédnout od skutečnosti, že samotný žalovaný, který poukazuje na ustanovení § 898 občanského zákoníku, akceptoval zastoupení žalobkyně zákonným zástupcem bez dalšího v rámci správního řízení, které je předmětem přezkumu v daném soudním řízení. Proto soud dospěl k závěru, že k podání předmětné správní žaloby nebyl nutný souhlas soudu ve smyslu § 898 občanského zákoníku, předmětnou žalobu shledal projednatelnou a námitku žalovaného zcela nedůvodnou.

16. Dále se soud zabýval otázkou uplynutí prekluzivní lhůty k vyměření předmětného poplatku. Mezi účastníky nebylo sporu o skutečnosti, že předmětný poplatek spadá pod definici pojmu daň vymezeného v ustanovení § 2 odst. 3 písm. a) daňového řádu a že se na řízení o tomto poplatku vztahuje právní úprava obsažená právě v daňovém řádu. V § 148 odst. 1 daňového řádu je uvedeno, že daň nelze stanovit po uplynutí lhůty pro stanovení daně, která činí 3 roky. Lhůta pro stanovení daně počne běžet dnem, v němž uplynula lhůta pro podání daňového tvrzení, nebo v němž se stala daň splatnou, aniž by zde byla současně povinnost podat řádné daňové tvrzení. V § 148 odst. 2 písm. b) daňového řádu je pak uvedeno, že lhůta pro stanovení daně se prodlužuje o 1 rok, pokud v posledních 12 měsících před uplynutím dosavadní lhůty pro stanovení daně došlo k oznámení rozhodnutí o stanovení daně. Dle § 33 odst. 1 daňového řádu lhůta stanovená podle týdnů, měsíců nebo let počíná běžet dnem, který následuje po dni, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek běhu lhůty, a končí uplynutím toho dne, který se svým pojmenováním nebo číselným označením shoduje se dnem, kdy započal běh lhůty. Není-li takový den v měsíci, případně poslední den lhůty na jeho poslední den. Dle odstavce 4 citovaného ustanovení pak platí, že případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den.
17. Zásadní otázkou pro daný případ je skutečnost, zda v rámci prekluzivní lhůty postačovalo, aby předmětný poplatek byl vyměřen doručením platebního výměru, či zda musel být v prekluzivní lhůtě vyměřen pravomocně. Touto otázkou se zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu již ve svém usnesení ze dne 23. 10. 2007, č. j. 9 Afs 86/2007-161, ve kterém dospěl k jednoznačnému závěru, že daň je podle § 47 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, nutno vyměřit či doměřit pravomocně ve lhůtě tří let od konce zdaňovacího období, v němž vznikla povinnost podat daňové přiznání nebo hlášení, nebo v němž vznikla daňová povinnost, aniž by zde současně byla povinnost daňové přiznání nebo hlášení podat. Ačkoli byl předmětný závěr, že daň je nutno v rámci prekluzivní lhůty stanovit pravomocně, přijat za účinnosti předchozí procesní normy upravující daňové řízení, je tento závěr možné vzhledem k podobnosti úpravy aplikovat i na stávající právní úpravu zakotvenou v daňovém řádu. Pro tento závěr hovoří i skutečnost, že v platné právní úpravě je oznámení o stanovení daně v průběhu posledních 12 měsíců běhu prekluzivní lhůty důvodem pro její prodloužení o jeden rok.
18. V daném případě je mezi účastníky nesporné, že místní poplatek a zvýšení místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů se bez povinnosti podat přiznání nebo hlášení staly splatnými dne 30. 9. 2011. V souladu s ustanovením § 148 odst. 1 daňového řádu by tedy bez dalšího prekluzivní lhůta uplynula v úterý 30. 9. 2014. Vzhledem ke skutečnosti, že žalobkyni byl prostřednictvím jejího zákonného zástupce doručen dne 23. 5. 2014, tedy v posledních 12 měsících před uplynutím dosavadní lhůty pro stanovení poplatku, platební Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

výměr na předmětný poplatek, došlo v souladu s § 148 odst. 2 daňového řádu k prodloužení lhůty pro stanovení poplatku o další jeden rok. Žalobkyně proti prvostupňovému rozhodnutí podala včasné odvolání. Prekluzivní lhůta pro pravomocné stanovení poplatku uplynula ve středu 30. 9. 2015, aniž by bylo o odvolání žalobkyně žalovaným rozhodnuto. Žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno až 4. 2. 2016, tedy již po marném uplynutí prekluzivní lhůty pro stanovení poplatku. Žalobou napadené rozhodnutí pak nabylo právní moci dne 23. 2. 2016. Ve skutečnosti, že předmětný poplatek byl vyměřen žalobkyni po marném uplynutí prekluzivní lhůty, spatřuje soud nezákonnost ve smyslu § 78 odst. 1 s. ř. s.

19. Vzhledem ke skutečnosti, že soud dospěl k závěru, že v daném případě byl poplatek vyměřen žalobkyni po marném uplynutí prekluzivní lhůty, považuje za nadbytečné zabývat se dalšími námitkami žalobkyně.
20. S ohledem na výše uvedené skutečnosti soud napadené rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Magistrátu města Ústí nad Labem, finančního odboru, ze dne 14. 5. 2014, č. j. PKO/PV/2011/190303/14/13078, kterým byl žalobkyni doměřen místní poplatek a zvýšení místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů v celkové výši 1 374 Kč, zrušil pro nezákonnost a vrátil mu věc k dalšímu řízení. Současně soud zrušil i výše uvedené rozhodnutí Magistrátu města Ústí nad Labem, finančního odboru, neboť výše uvedenou nezákonností bylo zatíženo i toto prvostupňové rozhodnutí (§ 78 odst. 1 věty první a § 78 odst. 3 a 4 s. ř. s.). V dalším řízení bude pak správní orgán podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem, který byl vysloven v tomto zrušujícím rozsudku.
21. Žalobkyně měla v projednávané věci plný úspěch, a proto soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. uložil žalovanému povinnost zaplatit jí do třiceti dnů od právní moci rozsudku náhradu nákladů řízení o žalobě ve výši 3 000 Kč, která odpovídá uhrazenému soudnímu poplatku. Soud nepřiznal žalobkyni částku ve výši 3 000 Kč, kterou si nárokovala jako náhradu za dobu, kterou bylo nutno vynaložit na sepsání žaloby, neboť přiznání takové částky nemá oporu v obsahu soudního spisu ani v žádném ustanovení platného právního řádu.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 26. června 2019

Mgr. Václav Trajer, v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)